

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Dokumenttyp

Fastställd

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Dnr

Plan

2016-03-13 § 5 av
Utbildningsnämnden

Nossebro F-5 skola

Läsåret 2016/2017

Rektor F-5

2017-000001

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
VISION	3
Inledning.....	3
Våra styrdokument	3
Vad står begreppen för?	5
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2016/2017	5
Mål för läsåret 2016/2017	6
Konkreta åtgärder för 2016/2017	6
Förebyggande arbete	7
Förankring	7
Förankringsarbete av denna plan.....	7
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom	8
Ett ärendes gång	8
Uppföljning och implementering	8
Elevhälsoteam	9
Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	10
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering elev-elev.....	11
Bilaga 3 Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen	12

Vision

I vår skola ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
  - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
  - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan

verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
– andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet, (Diskrimineringslagen kap. 1 §4)

Lgr 11

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

(Lgr 11 sid 7)

Skollagen(2010:800) 6 kap. 1§

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms, msn och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning

Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med

kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2016/2017

På skolan finns det väl fungerande rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Enkäten i år 3 och 5 har visat att andelen elever som upplever att de känner sig trygga i skolan är hög. På frågan ”Jag känner mig trygg på skolan” har 94% av eleverna i åk 3 svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. I åk 5 är motsvarande siffra 98 %.

På utvecklingssamtalen på höstterminen är trivsel och trygghet en stor del. Detta dokumenteras i elevens individuella utvecklingsplan, så att det lätt går att följa upp.

På trygghetskartan framkom att elever kände sig otrygga utanför matsal och utanför slöjdlokal när elever från 6-9 skolan vistades där samtidigt.

För att både personal och elever ska få stöd i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling arbetar vår elevcoach nära våra elever under skoldagen och under tiden på fritidshemmen. Detta har varit en mycket bra satsning som gett goda resultat bland annat genom enskilda samtal, arbete med elevgrupper samt en vuxen som finns nära våra elever.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus fortlöper.

Mål för läsåret 2016/2017

- Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska uppmuntras att ta ett eget ansvar för sin egen och sina kompisars välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Elevrådets trygghetsregler ska implementeras i samtliga klasser, bland personal och bland vårdnadshavare.
- Nya elever ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten.
- Öka medvetenheten och kunskapen om följderna av kränkningar på sociala medier, sms och mms.

Konkreta åtgärder för 2016/2017

- Vuxennärvaro genom bussvakter, rastvakter och pedagogisk lunch.
- Elevrådet ansvarar för implementeringen av trygghetsregler.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 2.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra skolans alla ämnen.
- Trygghetsenkäter till samtliga elever på f-5. Dessa ska utvärderas och följas upp.

Främjande arbete

- Aktuella ärenden lyfts vid en personalkonferens i veckan
- Värdegrunden genomsyrar all undervisning
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden
- Trygghetskarta genomförs två gånger per läsår
- Planen tas upp på klass - och elevråd.
- Aktualisera likabehandlingsplanen i personalgrupperna
- Trygghetsregler

- Elevrådet och arbetslagen utvärderar planen i slutet av läsåret
- Pedagogisk lunch

Förebyggande arbete

Förankring

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom elevrådet.
- Klassläraren ansvarar för att informera elever samt vårdnadshavare
- Elevrådet förankrar trygghetsreglerna i klassrådet.
- Inför varje läsår informeras om årets mål på föräldramöte.
- Information om likabehandlingsplanen ges på läsårets första samrådsmöte.

Förankringsarbete av denna plan

Personal:

- Förankra i personalgruppen
- Stående punkt på personalkonferenser
- Uppföljningar och utvärderingar

Elever:

- Genomgång i klasserna
- Återkommande uppföljning och utvärderingar
- Värdegrundsarbete
- Diskussion i elevrådet

Vårdnadshavare:

- Genomgång på samrådsmöten
- Information på hemsidan www.essunga.se
- Information på föräldramöten och på utvecklingssamtal

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever.
- Observationer i klassrum, i matsal och på raster.
- Personalkonferenser. Trygghetsärende har en stående punkt
- Signaler som t.ex. nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar
- Elevenkäter i år 3 och 5 med tydligt redovisade resultat.
- Trygghetskarta
- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare tar kontakt med skolan.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling skyndsamt utreds.
- Ärendet lämnas över till trygghetsteamet för utredning. Ärendet dokumenteras i protokoll, se bilaga 1.
- Utredning och uppföljning se bilaga 2 och 3.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

Ansvar

Alla som arbetar på Nossebro skola är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1§ är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevvårdsteam för konsultation

Kontaktpersoner:

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Maritha Därnemyr	skolsköterska	0512-570 86
Hélène Carlsson	kurator	0706-88 35 14
Marie Carlson	elevcoach	073-966 28 23
Lena Roberg Löfgren	Speciallärare/specialpedagog	073-966 28 34
Ragnhild Källmén	Speciallärare/specialpedagog	073-966 28 30

Skolledning

Tomas Johansson	rektor	0512-570 09
Karin Lennermo	fritidshemschef	0512-571 63

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse, information till rektor. Rektor informerar huvudman. Dokumentera.	All personal/rektor
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera. Rapportera till klasslärare.	All personal/rektor
Steg 3	Dokumentation i protokoll. Samtal med berörda parter enskilt eller i grupp. Kontakt med berörda vårdnadshavare	Trygghetsteamet/rektor
Steg 4	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal/rektor
Steg 5	Uppföljande samtal. Återkoppling till anmälare, klasslärare och vårdnadshavare	Trygghetsteamet/rektor
Steg 6	Möte med elev, vårdnadshavare och lärare. Kartläggning inför ansökan om upprättande av åtgärdsprogram upprättas vid behov och lämnas till rektor.	Klasslärare/ mentor
Steg 7	Ärendet tas upp av elevhälsoteamet. Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Klasslärare, mentor, personal från elevhälsan eller rektor
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört. Klassläraren/mentor ansvarar för uppföljningen.

Bilaga 3 Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras	Rektor.
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare	Rektor
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne	Rektor
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

